

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122458588
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6122458588.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: A. B. B., B. B.: C. XX, XXX XX D., A.: XX XXX XXX, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX E. G., v konaní o zaplatenie sumy 306,73 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK- 1Csp/1/2023-54 zo dňa 31.07.2023 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Odmieta odvolanie voči výroku I.

II. Zrušuje rozsudok vo výroku II. a súvisiacom výroku III. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na Okresnom súde v Banskej Bystrici dňa 03.11.2022 požadoval, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 306,73 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že sporové strany uzavreli dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na základe uvedenej zmluvy žalovaný obdržal od žalobcu úver vo výške 872,- eur, ktorý sa zaviazal vrátiť spolu s dohodnutým príslušenstvom v mesačných splátkach vo výške 80,- eur. V dôsledku nesplácania úveru riadne a včas bola dňa 27.03.2020 žalobcom vyhlásená okamžitá splatnosť úveru, ktorá bola žalovanému odoslaná dňa 30.03.2020. Splátka, pre ktorú sa dlh stal predčasne splatným bola splatná dňa 20.12.2019, teda týmto dňom je splatný aj celý dlh. Žalobca zaslal žalovanému dňa 12.09.2022 predžalobnú výzvu, ktorou ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 26.09.2022. Žalovaný v uvedenej lehote dlžnú sumu neuhradil. Výška nesplatennej istiny žalobcu ku dňu podania tohto návrhu je 306,73 eura. Výška úrokovej sadzby dohodnutej v Zmluve predstavuje 20,70% ročne. Jednotlivé časti žalobného petitu odôvodnil žalobca takto: suma 306,73 eura predstavuje istinu úveru vo výške 872,- eura po odpočítaní doposiaľ uhradenej výšky istiny 565,27 eura, ročný úrok vo výške 20,70% je úrok dohodnutý v zmluve, suma 12,14 eura predstavuje vyčíslený úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí vo výške 86,87 eura po odpočítaní doposiaľ uhradenej výšky úroku 74,73 eura.

2. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 232,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietam.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 46 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

3. Súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 3 ods.1, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 457, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods.

1, § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a podľa ustanovenia § 215 ods. 1 a § 290 Civilného sporového poriadku.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tak, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa XX.XX.XXXX zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 872,- eur na zakúpenie práčky. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 12 mesačných splátkach v sume 80,- eur, výška poslednej splátky 78,78 eura pri ročnej úrokovej sadzbe 20,7 %, RPMN 20,7%. Dátum prvej splátky bol určený na deň 20.04.2019 a dátum splatnosti poslednej splátky bol určený na deň 20.03.2020. Listom zo dňa 27.03.2020 žalobca zosplatnil úver v celkovej výške 306,73 eura a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 7 dní. Podľa histórie úverového účtu na č. I. 14 spisu žalovaný na predmetný úver doposiaľ zaplatil sumu 640,- eur (8 x 80,- eur). Žalobca zotrval na podanej žalobe. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil tak, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalobcom túto charakteristiku spĺňa. Žalobca má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v konaní nebolo tvrdené a ani preukázané, aby bol žalovanému poskytnutý úver za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľov platia bez ohľadu na typ štandardnej formulárovej zmluvy, a teda platia aj vo vzťahu k úverom ako tzv. absolútnym obchodnoprávnym vzťahom. Spotrebiteľské vzťahy, teda zmluvy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi spadajú pod ochranu § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neprípustné dojednať so spotrebiteľom nevýhodnejšie ustanovenie zmluvy, ako upravuje Občiansky zákonník. Právny vzťah účastníkov konania súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi /pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003/. Ročná úroková sadzba je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o úvere zo dňa XX.XX.XXXX je uvedená ročná úroková sadzba 20,70 %. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci marec 2019 na úrovni 5,91 % ročne. Dohodnutá výška úrokov 20,70 % ročne uvedená v zmluve podstatne /viac ako trojnásobne/ prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci marec 2019. Súd netvrdí, že výška úrokov pri nebankových spotrebiteľských úveroch musí dôsledne kopírovať výšku úrokov pri porovnateľných bankových úveroch, avšak dohodnutá výška úrokov /aj keď vyššia ako pri bankách/ musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprímerané až úžernícke úroky. Dohodnutá úroková sadzba vo výške 20,70 % ročne /ako podstatná zložka právneho úkonu/ je v rozpore s dobrými mravmi, preto predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere sa svojím obsahom prieči dobrým mravom. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon /dôvod neplatnosti sa týka jeho podstatnej zložky/, je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené dôvody súd považuje predmetnú úverovú zmluvu za absolútne neplatnú. Pokiaľ došlo medzi účastníkmi neplatnej zmluvy k plneniu, nastupuje medzi nimi právny režim bezdôvodného obohatenia. Ak je zmluva neplatná je, každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 872,- eur a doposiaľ žalobcovi vrátil sumu 640,- eur, preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie rozdielu vo výške 232,- eur v režime bezdôvodného obohatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Právny názor, podľa ktorého by bola zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná len v časti úrokov z úveru, by viedol k rovnakému záveru a rozhodnutiu o povinnosti žalovaného zaplatiť rozdiel medzi poskytnutou a vrátenou sumou úveru v právnom režime bezdôvodného obohatenia.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalobca si uplatňoval zaplatenie sumy 318,87 eura a úspešný bol v časti 232,- eur. Úspech žalobcu

tak predstavoval 73% a úspech žalovaného 27%. Prevyšujúci úspech žalobcu je 46%, preto má nárok na náhradu trov voči žalovanému v rozsahu 46%, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

7. Rozhodnutie súdu prvej inštancie včas podaným odvolaním napadol žalobca, ktorý uviedol, že žiada, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie prípadne, aby žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalobca ako odvolateľ mal za to, že konajúci súd použitú právnu normu nesprávne aplikoval čo malo za následok vydanie rozhodnutia v časti týkajúcej sa zmluvných úrokov v rozpore so zákonom. Výška úrokovej sadzby nie je žiadnym právnym predpisom platným na území Slovenskej republiky nijakým spôsobom limitovaná. Jediné obmedzenie vzťahujúce sa vo svojej podstate aj na výšku úrokovej sadzby možno badať ustanovením § 1 ods. 4 v spojení s ustanovením § 1 prvá veta Nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktoré stanovuje kritéria určenia najvyššej prípustnej odplaty za poskytnutie úveru. Úroková sadzba dohodnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným predstavuje jedinú odplatu, ktorá bola medzi stranami sporu dohodnutá. Žalobca teda od žalovaného nepožadoval žiadne ďalšie poplatky či iné plnenia súvisiace s poskytnutým úverom, hoci na to mal podľa zákona nárok. Uvedená skutočnosť vyplýva aj zo znenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, z ktorého je zrejmé, že výška úrokovej sadzby sa rovná výške RPMN. V súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami nesmie najvyššia prípustná odplata prevyšovať dvojnásobok priemernej RPMN pri dohodnutom obdobnom úvere alebo pôžičke stanovenej pre jednotlivé typy spotrebiteľských úverov naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola medzi stranami sporu uzatvorená dňa XX.XX.XXXX. Maximálna výška odplaty pri uvedenom úvere dojednanom na 6 až 12 mesiacov predstavuje hodnotu 19,49%. Jej dvojnásobok tak predstavuje 38,98%. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere bola maximálna výška odplaty dojednaná v hodnote 20,70%, je tak zrejmé, že takto dojednaná odplata je v súlade so zákonom, a preto aj v súlade s dobrými mravmi. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na rozhodnutie NSSR sp.zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.10.2023, podľa ktorého: „dovolací súd poznamenáva, že výkladom proti doslovnému jazykovému zneniu zákona a na jeho základe rozhodnutím contra legem nevyhnutnej dochádza k intenzívnemu zásahu do jedného zo základných princípov právneho štátu, a to princípu právnej istoty. Rozhodovať takto nie je možné nikdy v prípade, pokiaľ sa aplikuje jasný, jednoznačný a zjavne úplný text zákona respektíve právnej normy obsiahnutej v zákone, pričom vzhľadom na všetky okolnosti niet pochyb o úmysle zákonodarcu na takejto úprave právnych vzťahov čo platí aj pre daný prípad. Tým, že odvolací súd priznal ustanoveniu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inštitútu dobrých mravov väčšiu váhu než mu v konfrontácii s jasnými a z hľadiska obsahu dispozície právnej normy pochybnosťmi nevzbudzujúcimi ustanoveniami § 53 os. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. prináležala zásadne poprel účel a význam príslušných ustanovení. Uvedenými ustanoveniami bolo zavedené generálne pravidlo, podľa ktorého odplata nesmie prevýšiť najvyššiu prípustnú mieru, ktorú od spotrebiteľa možno požadovať, a to z dôvodu, že v praxi bolo potrebné reagovať na ekonomickú, sociálnu a celkovú spoločenskú zmenu pomerov v súvislosti s požíčovaním peňazí spotrebiteľom. Aby bolo možné flexibilne zohľadniť potreby zmien pri odplate a stanovení jej najvyššej prípustnej výšky, ponechalo sa toto určenie vlády Slovenskej republiky, ktorá odplatu a jej najvyššiu prípustnú výšku ustanovuje vládnym nariadením. Možno prisvedčiť argumentácií dovolateľky, že účelom predmetných ustanovení je okrem iného aj ochrana veriteľov, ktorí dodržia zákon pred nejednotnou rozhodovacou praxou štátnych orgánov. Veriteľ, ktorý svojím konaním rešpektuje právnu úpravu stanovujúcu limit pre úrokové sadzby má legitímne očakávanie, že za to nebude zo strany štátnych orgánov sankcionovaný. Pokiaľ súdy v preskúmvanej veci vyhodnotili odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver ako rozpornú s dobrými mravmi napriek skutočnosti, že bola dohodnutá v zákonom stanovených mantineloch vo svojich dôsledkoch nenaplnili ústavnoprávnu požiadavku vyplývajúcu z princípu právnej istoty, a to legitímnu predvídateľnosť postupov súdov a práva“. Na záver odvolateľ teda zdôraznil, že pokiaľ výška najvyššej prípustnej odplaty dohodnutá medzi stranami sporu nie je v rozpore so zákonom, nie je žalobcovi zrejmé ako môže byť v rozpore s dobrými mravmi.

8. Voči odvolaniu podaného žalobcom sa žalovaný písomne nevyjadril. Následne na výzvu odvolacieho súdu sa žalobca ako odvolateľ dodatočne k podanému odvolaniu vyjadril, pričom uviedol, že pokiaľ by odvolací súd považoval výšku dojednaných úrokov za rozpornú s dobrými mravmi a tým dané zmluvné ustanovenie za absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, odvolateľ uvádza, že neplatnosť právneho úkonu má byť výnimkou a nie pravidlom, pričom neplatnosť právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi treba chápať ako krajný prostriedok. Poukázal zároveň na rozhodnutie

Krajského súdu v Košiciach pod sp.zn. 9CoCsp/15/2020 zo dňa 23.03.2021, pričom tento uviedol, že právny úkon možno posudzovať z hľadiska, či je v rozpore s dobrými mravmi len vtedy, ak právny úkon neupravuje zákon. Ak však zákon určitú situáciu výslovne reguluje a právny úkon je v súlade s touto reguláciou, nemožno hovoriť o rozpore s dobrými mravmi pokiaľ odporujeme zákonu samotná výška úrokovej sadzby. Len výnimočne by mohlo byť dojednanie o úroku z úveru posúdené ako v rozpore s dobrými mravmi. V tomto prípade najvyššia možná výška odplaty je regulovaná priamo zákonom, a to ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, a preto nie je na mieste úvaha o rozpore jej výšky s dobrými mravmi. Dojednanie o odplate, ktorej výška neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle zákona preto nie je možné považovať za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Podľa názoru odvolateľa tak nie je možné vyvodiť záver o rozpornosti úrokovej miery s dobrými mravmi v zásade len z číreho porovnania v zmluve uvedenej výšky úroku s úrokovými sadzbami podľa úrokovej štatistiky zverejnenej Národnou bankou Slovenska za inkriminované obdobie s poukazom na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (v zmysle ustanovenia § 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že predmetné odvolanie je plne dôvodné a rozsudok v časti zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Podľa ustanovenia § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

11. Podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

12. Z procesnej pozície žalobcu bolo výrokom č. I. rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho prospech rozhodnuté (žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 232,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku). S ohľadom na uvedené vyhodnotil odvolací súd, že odvolanie žalobcu v tejto časti smeruje proti takej časti rozhodnutia, proti ktorej nie je odvolanie zo strany žalobcu prípustné v zmysle ustanovenia § 359 CSP. Z vyššie uvedeného dôvodu odvolací súd odvolanie žalobcu voči výroku I. odmietol v zmysle ustanovenia § 386 písm. b/, keďže bolo podané neoprávnenou osobou.

13. Odvolanie je riadnym opravným prostriedkom, ktorým sa strana sporu domáha, aby odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie podlieha prieskumu odvolacím súdom len z dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie v podanom odvolaní, resp. podľa § 365 ods. 3 CSP doplní do uplynutia lehoty na podanie odvolania, keďže podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. Viazanosť odvolacími dôvodmi znamená, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní môže prihliadať len na také pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré odvolateľom boli uplatnené a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo a na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Uvedenie dôvodov, z akých sa rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne, t.j. uvedenie odvolacích dôvodov, je aj zákonnou obsahovou náležitosťou odvolania podľa § 363 CSP. Zákonná povinnosť uviesť odvolacie dôvody znamená, že odvolateľ musí aj obsahovo vymedziť, prečo má za to, že je ten ktorý odvolací dôvod naplnený, a teda musí uviesť konkrétne tvrdenia a podprieť ich konkrétnymi dôkazmi na preukázanie toho ktorého ním tvrdeného odvolacieho dôvodu. Účelom odvolacieho konania totiž nie je, aby odvolací súd vyhodnocoval tvrdenia a dôkazy, ktoré strany uviedli a označili v konaní na súde prvej inštancie, ale odvolací súd posudzuje správnosť napadnutého rozhodnutia, a to len v kontexte odvolacích dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie a obsahovo vymedzí do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

14. K námietke nesprávneho právneho posúdenia § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn.7 Cdo 7/2010).

15. S ohľadom na právny názor vyriešený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.10.2023 ako súdu vyššej inštancie odvolací súd konštatuje, že sa nemožno stotožniť s právnymi závermi súdu prvej inštancie tak ako ich uviedol v odstavci č. 29 svojho rozhodnutia teda, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. V prvom rade je potrebné konštatovať, že s ohľadom na posudzovanú vec je potrebné použiť hľadisko požiadavky právnej istoty a preferencie platnosti právnych úkonov. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV.ÚS 15/2014, v ktorom sa okrem iného uvádza, že z ústavného hľadiska požiadavky právnej istoty a preferencie platnosti právnych úkonov je nevyhnutné, aby o neplatnosti právneho úkonu nerozhodovali okolnosti, ktoré zákon neuvádza ako dôvody neplatnosti. Zároveň majú súde pri posudzovaní neplatnosti právnych úkonov zohľadniť aj zmysel a účel právnej úpravy, ktorá s určitým nedostatkom právneho úkonu spája právny následok v podobe jeho neplatnosti. Pri posudzovaní platnosti právneho úkonu musí byť zohľadnený aj účel tejto normy (zvýrazňovacia funkcia dôležitých právnych úkonov, preukaznosť, trvalosť a spôsob archivácie predmetných právnych úkonov ich účastníkmi ako aj orgánmi verejnej správy, obmedzenie rizika pozmeňovania obsahu listiny a pod.). V druhom rade je potrebné konštatovať, že žalobca, ktorý v rámci súdom prvej inštancie posudzovaných úrokov rešpektoval právnu normu a právnu úpravu stanovujúcu limit pre úrokové sadzby by nemal byť zo strany súdu prvej inštancie sankcionovaný tak ako uvádza súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, a to najmä v odstavci č. 29 svojho rozhodnutia. V posudzovanej veci je zrejmé, že výška odplaty bola dojednaná v hodnote 20,70% ročne, pričom v zmysle ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 1 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. nebolo možné zo strany súdu prvej inštancie pri dohadovaných úrokoch použiť ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tým inštitútu dobrých mravov, ktorým bola pripisovaná vyššia váha ako samotným ustanoveniam Občianskeho zákonníka spolu s ustanoveniami Nariadenia vlády. Zo samotnej zmluvy je tak zrejmé, že veriteľ svojím konaním rešpektoval právnu úpravu stanovujúcu limit pre úrokové sadzby. Zároveň výška prípustnej odplaty dohodnutá medzi stranami sporu nebola tak v rozpore so zákonom ako ani s Nariadením vlády.

16. Kategória dobrých mravov ako dôvod neplatnosti právneho úkonu je zbernou kategóriou, teda právny úkon možno posudzovať z hľadiska, či je v rozpore s dobrými mravmi len vtedy, ak právny úkon neupravuje zákon. Ak však zákon určitú situáciu výslovne reguluje a právny úkon je v súlade s touto reguláciou, nemožno hovoriť o rozpore s dobrými mravmi a pokiaľ neodporuje zákonu samotná výška úrokovej sadzby, len výnimočne by mohlo byť dojednanie o úroku z úveru posúdené ako rozporné s dobrými mravmi. V danom prípade výška odplaty je regulovaná priamo zákonom, a to ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, preto nie je na mieste úvaha o rozpore jej výšky s dobrými mravmi. Dojednanie o odplate, výška ktorej neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle zákona, preto odvolací súd nepovažuje za neplatné ani pre rozpor s dobrými mravmi.

17. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní sa riadil nesprávnym právnym názorom, na ktorom aj založil svoje zamietavé rozhodnutie v prevyšujúcej časti veci, v tejto zamietavej časti nebolo vykonané ďalšie dokazovanie potrebné za účelom zistenia a následného posúdenia žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska správnosti jej výšky, t.j. neboli zisťované okolnosti rozhodné pre správne posúdenie veci, i keď tieto vzhľadom na ustanovenia jednotlivých ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch mali byť zisťované ako skutkový podklad pre rozhodnutie veci rozhodných skutočností, dôkazy, o ktorých súd spotrebiteľských vecí obstará alebo zabezpečí aj bez návrhu v zmysle ustanovenia § 295 Civilného sporového poriadku. Takto absentujú v rozhodnutí súdu prvej inštancie skutkové a právne závery okrem iných aj o tom, či spotrebiteľský úver prípadne bol alebo nebol poskytnutý z toho hľadiska, či veriteľ sa prípadne nedopustil hrubého porušenia povinnosti ustanovených v § 7 ods. 1 predmetného zákona, pričom dôsledkom porušenia týchto povinností je, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov avšak odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nasvedčuje tomu, že tento súd sa ním nezaoberal. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie tieto skutočnosti nezisťoval, je predčasný jeho záver o tom, že posudzovaný úver sa má považovať za bezúročný, keďže pre tento svoj záver skutkový stav neustálil v rozsahu potrebnom na posúdenie správnosti či nesprávnosti výšky žalobou uplatneného peňažného nároku aj v odvolaním napadnutom rozsahu.

18. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietnutom výroku mohol preto jedine zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle postupu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP.

19. V tomto ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie povinnosť posudzovať spotrebiteľskú zmluvu a podrobiť ju dôslednej kontrole z hľadiska dodržania ustanovení zákona a tiež z toho hľadiska, či prípadne sú alebo nie sú splnené iné doposiaľ neposudzované zákonné podmienky na uplatnenie sankcií stanovených Zákonom o spotrebiteľských úveroch a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s nimi prípadne vysporiadať. V nadväznosti na všetky uvedené okolnosti potom súd prvej inštancie nanovo právne nárok v prevyšujúcej zamietavej časti posúdi a nanovo v tejto časti meritórne rozhodne. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie potom rozhodne aj o trovách odvolacieho konania v zmysle ustanovenia § 396 ods. 3 CSP.

20. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).